

สรุปรายงานผลการเยี่ยมเสริมพลังผู้ปฏิบัติงานตามโครงการฯ เพิ่มพูนทักษะ
การใช้คู่มือการเฝ้าระวัง/ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และคู่มือประเมิน
และส่งเสริมพัฒนาการเด็กกลุ่มเสี่ยง (DAIM)
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

*****

เยี่ยมเสริมพลัง 6 กรกฎาคม 2559

ชื่อหน่วยงาน ....รพสต ราชคราม ตำบลบางไทร .... จังหวัด.....พระนครศรีอยุธยา

ส่วนที่ 1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานและการจัดระบบการส่งต่อ ภายในจังหวัด/อำเภอ

1. มีคณะกรรมการพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัด โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเด็กระดับจังหวัด แต่ยังไม่ได้จัดประชุมคณะกรรมการ
2. คณะกรรมการพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับอำเภอ ยังไม่ได้มีการดำเนินการในส่วนนี้
3. คณะกรรมการ CPM หรือ Project manager สตรีและเด็กปฐมวัย (ทำหน้าที่ประสานงานหลักประเด็นพัฒนาการเด็ก) โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ CPM หรือ Project manager สตรีและเด็กปฐมวัย (ทำหน้าที่ประสานงานหลักประเด็นพัฒนาการเด็ก) และมีการจัดประชุม ส่วนคณะกรรมการ CPM ในระดับอำเภอยังไม่มีการดำเนินการในส่วนนี้
4. การบริหารจัดการนโยบายระดับเขต/จังหวัด/อำเภอ ในประเด็น :
การมอบคู่มือ DSPM / DAIM ให้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง มีการกำหนดนโยบายให้ดำเนินการเหมือนกันทั้งจังหวัด/อำเภอ คือ..มีนโยบายอบรมให้ใช้เครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่ รพสต รพช รพศ สำหรับ ศพด ร่วมมือกับ อปท ในการจัดอบรมให้ครูพี่เลี้ยงและสำหรับผู้ปกครองมีการจัดอบรมแบบไม่เป็นทางการ สำหรับ การค้นหากลุ่มเป้าหมาย เพื่อการคัดกรองพัฒนาการโดยใช้เครื่องมือ DSPM / DAIM โดยมีกำหนดนโยบายให้ดำเนินการเหมือนกันทั้งจังหวัด/อำเภอ คือ มีคัดกรอง 4 ช่วงวัยทุกอำเภอให้ครบ 100% รูปแบบในการจัดบริการคัดกรองพัฒนาการเด็กในคลินิกเด็กดี เช่น การขยายวันให้บริการ/ แยกวันให้บริการฉีดวัคซีนออกจากวันประเมินพัฒนาการ เป็นต้น) มีการจัดบริการคัดกรองพัฒนาการเด็กในวันเดียวกับคลินิกเด็กดี โดย สำหรับ รพสต. ราชครามมีการแยกวันการให้บริการคลินิก WCC มีเด็กมารับวัคซีนประมาณ 30-40 คน/เดือน กับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก มีจำนวน 9 คน/เดือน
ข้อดีคือ ได้ใช้ระยะเวลาในการตรวจนานขึ้นและเด็กให้ความร่วมมือ
ข้อเสีย เด็กไม่มาตามนัดทำให้เสียโอกาสในการคัดกรอง
ในส่วนของการจัดให้มีคลินิกพัฒนาการเด็ก เพื่อการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม เช่น คลินิกดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยง (high Risk Newborn) หรือ “คลินิก DAIM” ในรพ.แม่ข่าย หรือ รพท./รพศ. /รพช. /รพ.สต ยังพบว่าไม่มีการดำเนินการในส่วนนี้
ข้อเสนอแนะ : ไม่มีคลินิกพัฒนาการเด็ก อาจเพิ่มให้ทำการเก็บข้อมูลเด็กกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่ โดยเสี่ยงทางกายใช้ LBW และ BA ส่วนเสี่ยงทางสังคม พ่อแม่หย่าร้าง พ่อแม่อายุน้อย เป็นต้น

5. การสนับสนุนงบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์เพื่อการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเฉลิมพระเกียรติฯ หรือไม่/อย่างไร ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ / คู่มือ / อุปกรณ์ อย่างเพียงพอ

6. การจัดระบบการส่งต่อพัฒนาการเด็กของจังหวัด/อำเภอ/ตำบล พบว่า ในระดับอำเภอ (รพช.) มีการดำเนินการ โดย มีการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก 1 เดือน ถ้าไม่ผ่านใช้ TEDA4I 3 เดือน ถ้าไม่ผ่านจะส่งต่อไปที่โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา โดยการโทรนัดคิวล่วงหน้าโดยคิวจะได้ 3-4 เดือน ส่วน ระดับ รพ.สต. : มีการดำเนินการ โดยส่งต่อที่โรงพยาบาลบางไทร

ส่วนที่ 2 การประเมินพัฒนาการเด็กโดยเครื่องมือ DSPM/ DAIM

หน่วยงานมีผู้ทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก จำนวน ....2.....คนโดยแบ่งเป็น พยาบาล จำนวน 1 คนและนักวิชาการสาธารณสุขจำนวน 1 คน และมีผู้ผ่านการอบรม DSPM/DAIM จำนวน ..1....คน โดยแบ่งเป็น พยาบาลจำนวน 1 คน หน่วยงานผู้จัดการอบรม คือ สสจ.พระนครศรีอยุธยา มีการนำเครื่องมือ DSPM/ DAIM มาใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก แต่ **เจ้าหน้าที่ยังใช้คู่มือในการประเมินพัฒนาการเด็ก DSPM ไม่ถูกต้อง ไม่แม่นยำ ไม่คล่อง ไม่เน้นให้ผู้ปกครองนำไปใช้**

สำหรับแนวทางการใช้คู่มือกับพ่อ แม่ ผู้ปกครองมีการแนะนำให้ผู้ปกครองนำไปใช้
(ข้อสังเกต เจ้าหน้าที่ไม่ได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองโดยตรง)

ส่วนที่ 3 ระบบการจัดเก็บและการนำข้อมูลพัฒนาการเด็กปฐมวัยไปใช้ประโยชน์

มี ระบบการจัดเก็บข้อมูล โดย มีการลงบันทึกใน 43 แฟ้ม (เพิ่งเปลี่ยนมาใช้ Specialpp ซึ่งเมื่อก่อนใช้ TCDIP ในการลงพัฒนาการเด็ก)และมีการลงบันทึกในโปรแกรม .....HOSXP

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ด้านบุคลากร ขาดบุคลากรด้าน IT
2. ด้านความเพียงพอของคู่มือ-อุปกรณ์
3. ด้านระบบข้อมูล.เพิ่งเปลี่ยนมาใช้ Specialpp เมื่อก่อนใช้ TCDIP ในการลงพัฒนาการเด็ก)

ส่วนที่ 5 ความต้องการความช่วยเหลือ

1. ต้องการอบรมเทคนิคการสื่อสารกับผู้ปกครอง ทั้งในเด็กสมวัยและสงสัยล่าช้า
2. ต้องการ CD ประเมินพัฒนาการเด็กตามช่วงอายุเพื่อนำไปสอนผู้ปกครอง

ภาพแสดง: กิจกรรมการเยี่ยมชมเสริมพลังฯ รพสต ราชคราม
ตำบลบางไทร จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

เยี่ยมเสริมพลัง 6 กรกฎาคม 2559

ชื่อหน่วยงาน ....โรงพยาบาลเสนา อำเภอสนา .... จังหวัด.....พระนครศรีอยุธยา..

ส่วนที่ 1 การขับเคลื่อนการดำเนินงานและการจัดระบบการส่งต่อ ภายในจังหวัด/อำเภอ

1. มีคณะกรรมการพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับจังหวัด โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเด็ก ระดับจังหวัด และมีการจัดประชุมคณะกรรมการ
2. คณะกรรมการพัฒนาการเด็กปฐมวัย ระดับอำเภอ ยังพบว่าไม่มีการดำเนินการในส่วนนี้
3. คณะกรรมการ CPM หรือ Project manager สตรีและเด็กปฐมวัย (ทำหน้าที่ประสานงานหลักประเด็นพัฒนาการเด็ก)

มีการแต่งตั้ง คณะกรรมการ CPM หรือ Project manager สตรีและเด็กปฐมวัย ในระดับจังหวัดและมีการจัดประชุมฯ แต่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับอำเภอ

4. การบริหารจัดการนโยบายระดับเขต/จังหวัด/อำเภอ ในประเด็น :

มีการมอบคู่มือ DSPM / DAIM ให้กับพ่อแม่ผู้ปกครอง โดยกำหนดนโยบายให้ดำเนินการเหมือนกัน ทั้งจังหวัด/อำเภอ คือ..มีนโยบายอบรมให้ใช้เครื่องมือสำหรับเจ้าหน้าที่ รพสต รพช รพศ สำหรับ ศพด ร่วมมือกับ อปท ในการจัดอบรมให้ครูพี่เลี้ยง และสำหรับผู้ปกครองมีการจัดอบรมแบบไม่เป็นทางการ.

รูปแบบสำหรับการจัดบริการคัดกรองพัฒนาการเด็กในคลินิกเด็กดี โดยมี จัดบริการคัดกรองพัฒนาการเด็กในวันเดียวกับคลินิกเด็กดี ซึ่ง รพสต ราชครามมีการแยกวันการให้บริการคลินิก WCC มีเด็กมารับวัคซีนประมาณ 30-40 คน/เดือน กับการคัดกรองพัฒนาการเด็ก มีจำนวน 9 คน/เดือน ข้อดีคือ ได้ใช้ระยะเวลาในการตรวจนานขึ้นและเด็กให้ความร่วมมือ ข้อเสีย เด็กไม่มาตามนัดทำให้เสียโอกาสในการคัดกรอง

นอกจากนี้ยังมี การจัดให้มีคลินิกพัฒนาการเด็ก เพื่อการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างต่อเนื่องและครอบคลุม เช่น คลินิกดูแลเด็กกลุ่มเสี่ยง (high Risk Newborn) หรือ “คลินิก DAIM” ในรพ.แม่ข่าย หรือ รพท./รพศ. /รพช. /รพ.สต ดังนี้ โดยมี high Risk Newborn ได้แก่ LBW ...และ BA โดยแบ่งห้องในการคัดกรองอย่างชัดเจนและมีห้องกระตุ้นพัฒนาการเด็ก

5. การสนับสนุนงบประมาณ/วัสดุอุปกรณ์เพื่อการดำเนินงานตามโครงการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเฉลิมพระเกียรติฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ / คู่มือ / อุปกรณ์ เพียงพอ

6. การจัดระบบการส่งต่อพัฒนาการเด็กของจังหวัด/อำเภอ/ตำบล พบว่าในระดับจังหวัด ยังไม่มีการดำเนินการ แต่มีการดำเนินการในระดับอำเภอ (รพช.) โดย มีการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก 1 เดือน ถ้าไม่ผ่านใช้ TEDA4I 3 เดือน ถ้าไม่ผ่านจะส่งต่อไปที่ โรงพยาบาลพระนครศรีอยุธยา โดยการโทรนัดคิวล่วงหน้าโดยคิวจะได้ 3-4 เดือน ส่วน ระดับ รพ.สต. มีการดำเนินการ ดังนี้ โดยส่งต่อที่โรงพยาบาลบางไทร

ส่วนที่ 2 การประเมินพัฒนาการเด็กโดยเครื่องมือ DSPM/ DAIM

ทางหน่วยงานมีผู้ทำงานเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก จำนวน 3 คนโดยแบ่งเป็น พยาบาล จำนวน 2 คน และ แพทย์จำนวน 1 คน และมีผู้ผ่านการอบรมเครื่องมือ DSPM/ DAIM จำนวน ..3....คน

ทางหน่วยงานท่านมีการนำเครื่องมือ DSPM/ DAIM มาใช้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก ซึ่งเจ้าหน้าที่ใช้คู่มือในการประเมินพัฒนาการเด็ก DSPM ได้ถูกต้องแม่นยำและเน้นให้ผู้ปกครองนำไปใช้ และการประเมินพัฒนาการเด็กช่วงวัยประถมศึกษา

ส่วนที่ 3 ระบบการจัดเก็บและการนำข้อมูลพัฒนาการเด็กปฐมวัยไปใช้ประโยชน์

มีระบบการจัดเก็บข้อมูลโดย มีการลงบันทึกใน 43 แฟ้ม (เพิ่งเปลี่ยนมาใช้ Specialpp เมื่อก่อนใช้ TCDIP ในการลงพัฒนาการเด็ก มีการลงบันทึกในโปรแกรม .....HOSXP

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรค/ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ด้านบุคลากร ต้องการหมอบที่จบด้านพัฒนาการเด็ก
2. ด้านความเพียงพอของคู่มือ-อุปกรณ์
3. ด้านระบบข้อมูล.เพิ่งเปลี่ยนมาใช้ Specialpp เมื่อก่อนใช้ TCDIP ในการลงพัฒนาการเด็ก)
4. ต้องการให้ทาง สสจ.ส่งเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาลไปอบรมกับหน่วยงานภายนอกเพิ่มเติม

ส่วนที่ 5 ความต้องการความช่วยเหลือ

ต้องการกราฟน้ำหนักมารดาและ อายุครรภ์ (โดนตัดไปในสมุดสีชมพู)
เน้นข้อมูลด้านเด็กมากเกินไป

Best Practice /นวัตกรรมใหม่ มีการดำเนินการตรวจพัฒนาการเด็กมาเป็นระยะเวลา 10 ปี

ภาพแสดง : กิจกรรมเยี่ยมเสริมพลังฯ โรงพยาบาลเสนา อ.เสนา
จ.พระนครศรีอยุธยา

